

Aqqalu C. Jerimiassen

UPA 2022/108

Atassut

01. juni 2022

Imigassaarniarnerup pisiniarfinnit avissaartillugu immikkut imigassaarniarfeqalernissaa pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Charlotte Pike, Inuit Ataqatigiit)

Ajoraluartumik uani oqallisissiami aallarniutitut imannak Inuit Ataqatigiinnut oqarusuppunga: Ilikkajuikkunnaarniaritsi! Kingullermik taamannak aaliangersaanialuarnersi 2018-imi qinersinermi qanoq kinguneqarnerseq nalunngunanneqaarsi.

Aap, saajorterisimaneq imigassap tunisaaneranut sunniuteqarsimangaluarpoq pitsaasinnaasumik, inuilli piumanngilaat, qulaaniik qanoq pisiniartarnitta inatsisiliunneqarnerat inuit orniginngilaat.

Eqqaamalluarpara meeraanitsinni pinaversaartitsinermut allangartarsualersortoqarnikuusoq meeqqerivinni meeqqallu atuarfiini, assitai ernguttut pujortakkerlutik, taamaanngikkunik ikiaroomartumik pujortartutut ilusilikkamik assit.

Ila soorlulimi ussassaarussuit taamani meeraalluni, qanormi atorneqartarnerseq qanorlu sunniuttarnerseq meeraalluni isumassa qarfiunnginnami, eqqarsartaatsimullu inuuterujussuarluni.

Innuttaasut meeqqatut kissumiarniinnarsinnaanngilagut, oqaluunniartuarlugit taamaaliorasi, assigiinnarpaa meerarput isigisoq mamakujuit kuigutsigit skålimut, inorsillugulu takusinnaasaanut ilillugit.

Aap, amerlanertigut pisariaqartinngilarput imingassamik atuinissaq. Nunatsinniliuna imingassamut isiginnitariaaserput aamma ikkappallaartoq, imingassaq eqqartorneqalersillugu ajortortaannaa oqaluuserissallugu pikkorippallaarpugut.

Soorunaana imingassamittaaq atueriuserput inuiaqatigiittut annertungaartumik avaanngunartunik nalaataqarfiusarli.

Uagut iganermik nuannarisagarluartuusugut, imigassat assigiinngitsut nunani allani akorilluarneqartarmata iganermi, ussarnartorsiortaraluaqaagut assigninik igasinnaassalluta, taamaattorli akersuisa annerpaamik qunoriartittuarpaatigut.

Viinninillu akikinnerumaanik ujaasiinnartariaqartarluta iganermi atornissaanut siunertaqaraluaanniluunniit.

Imingassat kimittunerit sakkortuumik aalakoorniutitut taamaallaat annerusumik nunatsinni isigineqartarput, annerusumillu imingassamik atuisuunnigikkaanni, ajoraluartumik nakernarneq ajorpoq whisky-mik ”pitsaalaartumik” pisinissaq miseqqiornermi atungassaqqissumik, atorsinnaasaq piukkunnaraluartoq ilaatigut 500kr.-it pallillugit akeqarsinnaasarmat.

Immikkut pisiniarfinnik pilersitsinissamut, namminersortunik aqputissamik matoorinissat eqqarsaasersuutigivallaanngikkaluarlugit, inuiaqatigiinniuna imingassamik atueriuseq ammasumik oqaluuserisassaasoq, matoornagu kanngunartunngorsarnangulu.

Imingassamik atuineramik minnerpaamik nalunaarsorsimasut tassaapput, nunat islamimik upperisaqarfiusut, sharialu malillugu ingasaassisumik upperisaq aallavingalugu inatsiseqartuusut.

Nunat avannarliit uanga nuannaartorivallaarneq ajorpakka assersuunneqartillugit, Island eqqarsaatigissangaanni, kisitsisitik kusanartorsuartut saqqummiussuuttuarpaat, imingassamik atuneq appasittuunerarlugu. Taartortaali nuisinnaarsarneqartartut tassaapput, nunami tassani innuttaasut imingassamut killilersuinerit ingattarsiunneqaruttormata ikiaroorartumik sakkukinnerusumik sakkortunerusunillu atuinerat annertoorujussuuvoq.

Ilaatigullu annertuumik ajornartorsiutaaleriartortoq taanaversarneqartartoq tasaanerarnikuuaat, ikiarooriummik sakkortuupilussuarmik kokainimik atuinerup aqunneqarsinnaanngiusartumik qaffariartupiloornera.

Nunat avannarliit killilersuingaatsiarfiusut assersuutigineqarneranittaaq taaneqartut, assilissap illuatungaanna kingumut isiginiarneqarsimasoq malunnarpooq. Tassami Norgemi Sverigemi, Finlandimi Islandimilu angerlarsimaffimmi immiorneq inerteqqutaanngilaq, taakkulu nalunaarsorneqarneq ajorput. Københavnimut pingaanni Svenskit ernguttut takussaasarput, nunaminni inatsiseqangaarmat ikaarlutik ”nuannataariaasut”.

Oqariartuuteqartup meeqqat ilaqtariillu imingassartorsimasunit pisiniarfinni isigisaqartarnerat pinaversaartikkusullugu oqariartuuteqarpoq, tamannalu illikartiterinikkut toqqorterinikkullu aaqqinneqarsinnaanersoq qulanarpoq. Nipittartulersuilluni aaqqissuinerit aqputissaanngillat, inuup kiffaanngissusaa matoorinikkut qaffasinnerulerunnangilaq.

Atueriaaseq erseqqissumik ammasumik oqaloqatigiissutaaniarli, paasisinnaasariaqarparput; sooruna taamannak imingassamik atueriuseqartugut? Qanoruna iliorutta matoorinngikkaluarluta imingassamik aalakoorniarnissaq siunertarinngikkaluarlugi eqqarsartaaseqalersinnaasugut? Meerartagut qanoq ililluta paasitinniarpagut, imingassaq namminermini ajortuunngitsoq, inuulliuna iliutsimigut ajortunngortittaraa.

Tamakkua oqallisigerusunnerungarpakka killilersuutiniq oqalunnissamiik.